

OBJEKTIF PEMBELAJARAN:

- Memahami konsep kesepaduan sosial dan kesepaduan nasional.
- Menjelaskan proses dan usaha ke arah mencapai kesepaduan nasional.

KESEPADUAN SOSIAL

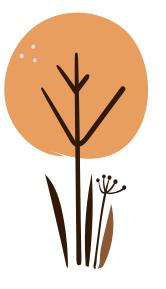
Kesepaduan sosial boleh difahami sebagai jalinan hubungan kerjasama antara kaum dan kelompok, berkongsi aktiviti budaya dan pinjam meminjam unsur budaya masing-masing.

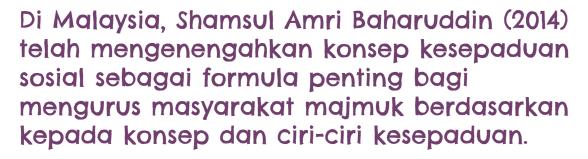

Oleh yang demikian, kesepaduan sosial merujuk kepada satu proses yang menyatupadukan seluruh masyarakat dan negara supaya setiap anggota masyarakat dapat membentuk satu identiti dan nilai bersama serta memiliki perasaan cinta dan bangga kepada tanah air.

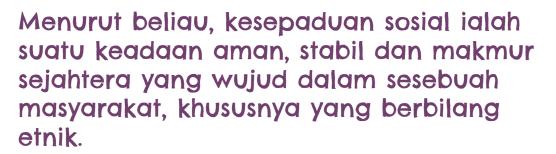

la berupaya memajukan bangsa dengan adanya semangat kekitaan yang kuat yang dilandasi dengan rasa hormat, tolak ansur dan saling percaya sesama mereka.

5 pra-syarat kepada Kesepakatan Sosial (social bonding) yang kuat :

Taraf kebendaan yang berkualiti, seperti mempunyai indeks kualiti hidup yang sederhana ke tinggi.

Akses kepada kemudahan yang boleh menjamin dan mempertahan kualiti hidup dan mobiliti sosial.

Aturan sosial yang stabil, aman dan selamat.

Interaktif aktif berlandaskan jaringan dan pertukaran hubungan yang positif.

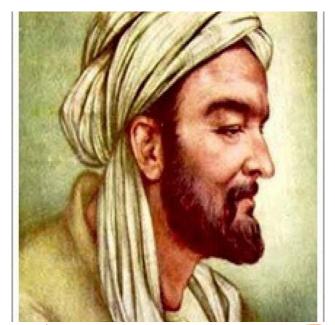

Wujudnya usaha positif ke arah penglibatan semua pihak dalam kegiatan arus perdana.

PANDANGAN TOKOH SOSIOLOGI TENTANG KESEPADUAN SOSIAL

IBN KHALDUN menamakan kesepaduan sebagai Asabiyyah yang merujuk kepada perpaduan sosial dengan penekanan kepada kesatuan, kesedaran kumpulan, dan kesepaduan sosial.

Kedua-dua konsep ini adalah sama kerana ia membawa pengertian esprit de corps atau semangat kekitaan (group feeling).

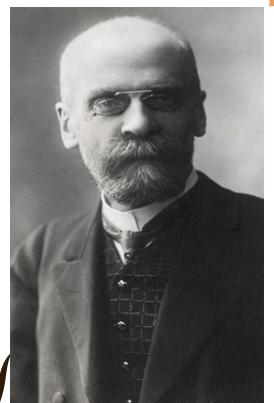

PANDANGAN TOKOH SOSIOLOGI TENTANG KESEPADUAN SOSIAL

EMILE DURKHEIM menamakan kesepaduan masyarakat simpel atau tradisional ini sebagai solidariti mekanikal (mechanical solidarity) dan masyarakat kompleks pula dikenali sebagai solidariti organik (organic solidarity) (Krause 1982: 69).

_____

PANDANGAN IBN KHAŁDUN TENTANG PERUBAHAN MASYARAKAT

- Menurut IBN KHALDUN, masyarakat beranjak daripada bentuk sederhana kepada bentuk kompleks dalam setiap bidang. Beliau menyebut tentang tahap keinginan, bermula daripada keperluan asas dan kemudian keperluan yang lebih terperinci (Mohd Fauzi Yaacob 2004: 39).
- Semangat kekitaan akan hilang apabila sesuatu masyarakat atau suku-suku kaum itu sudah mengecapi kemewahan dan kemakmuran. (Rosenthal & Dawood 1967; A. Mukhti Ali 1976).
- Mereka akan berubah daripada pelbagai aspek budaya apabila hidup menetap di bandar dengan berinteraksi dengan masyarakat luar dan saling bercampur gaul dalam aktiviti ekonomi, politik dan sosial. Hal ini menyebabkan masyarakat kurang menumpukan pada kepentingan kumpulan tetapi mengutamakan kepentingan individu.

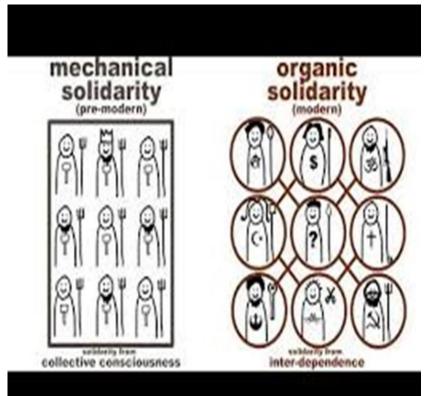

PANDANGAN EMILE DURKHEIM TENTANG PERUBAHAN MASYARAKAT

DURKHEIM pula menganggap bahawa masyarakat berevolusi daripada kesepaduan atau solidariti mekanikal sehingga ke solidariti organik.

Masyarakat solidariti mekanikal bersifat tradisional bersaiz kecil, manakala masyarakat solidariti organik merupakan masyarakat bandar atau kapitalisme.

Menurut beliau, proses pengkhususan dalam pekerjaan mempunyai kebaikan iaitu membolehkan pengetahuan teknologi berkembang, manakala keburukannya ialah individu atau kumpulan mesti bergantung dengan yang lain (Krause 1982: 70).

KAWALAN SOSIAL

Kedua-dua ahli sosiologi ini percaya bahawa kawalan sosial adalah berkait rapat dengan kepercayaan individu. Dalam masyarakat simpel, masyarakat dikawal oleh sistem kepercayaan dan agama selain daripada adat resam. Semua ini adalah berkenaan dengan kesedaran kolektif.

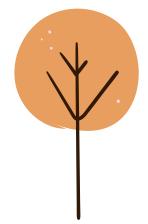
Kesedaran kolektif ialah;

The totality of beliefs and sentiments

common to the average members of a society

forms a determinate system with a life of its

own" (Durkheim 1984: 38)

Menurut Durkheim, hukuman dalam perpaduan mekanikal bersifat represif iaitu bersifat menindas dan menghukum kerana komuniti bertindak balas dengan segera jika ahlinya mencabar kewibawaan undang-undang konvensional. Umumnya, undang-undang agama biasanya bersifat represif.

Dalam masyarakat kompleks pula, kawalan sosial adalah berbentuk undang-undang restitutif dan tidak berkaitan dengan kesedaran kolektif. Ia ditubuhkan secara khas dan diadili oleh orang-orang yang telah dilantik sahaja dan bukannya masyarakat secara amnya (Durkhiem 1984).

Mengikut Ibn Khaldun pula, kawalan sosial dalam masyarakat simpel adalah berdasarkan kepada kepimpinan. Oleh yang demikian, mereka memerlukan pemimpin yang baik yang dapat menggunakan kekuasaan itu untuk kepentingan rakyat atau pengikut bagi mengelakkan daripada berlakunya perpecahan semangat kekitaan kerana semangat ini perlu untuk mempertahankan diri dan suku (Rosenthal & Dawood 1967; A. Mukhti Ali 1976).

Selain itu, kepatuhan dalam amalan-amalan agama dan kepercayaan kepada ajaran-ajaran kenabian dan kewalian dapat menghalang sifat-sifat buruk antara mereka seperti iri hati dan sebagainya (Rosenthal & Dawood 1967).

Kepatuhan seperti itu dapat mengawal tingkah laku masyarakat dan membolehkan masyarakat saling bertoleransi antara satu sama lain tanpa sebarang prejudis akibat perbezaan sosial.

Ibn Khaldun menegaskan bahawa integrasi dan perpaduan masyarakat majmuk dibina berasaskan kepada kepercayaan kepada Allah, semangat dakwah, keadilan, akauntabiliti, penghormatan bersama, saling mempercayai, keikhlasan mutlak, rajin, kerjasama, kecemerlangan, rawatan persaudaraan, kejujuran dan kebenaran, moral, pengetahuan, tingkah laku yang baik, pengorbanan, kemas, dan kebersihan (Rosfazila Abd Rahman & Abdul Razif Zaini, 2017).

Kesemua ini merupakan nilai etika yang berupaya membangunkan sesuatu peradaban.

ETIKA

'Etika' yang juga dikenali sebagai falsafah moral merupakan satu cabang falsafah yang membabitkan penyusunan, mempertahankan dan mencadangkan kelakuan yang betul dan salah.

la merujuk kepada tingkah laku moral manusia dan bagaimana untuk bertindak dalam keadaan tertentu. Etika berasal daripada perkataan Yunani iaitu 'ethos' yang bermaksud 'watak'.

Etika merupakan piawaian yang berasaskan betul dan salah terhadap perbuatan atau tingkah laku seseorang dalam melaksanakan kewajipan manusia.

Ia berkait rapat dengan nilai-nilai moral yang menjadi pegangan seseorang individu atau kumpulan masyarakat dalam menentukan perbuatan atau tingkah laku masingmasing.

KEPENTINGAN ETIKA

Memastikan manusia melaksanakan kewajipan hidup yang memberi faedah kepada diri sendiri dan juga masyarakat

Sebagai contoh, seseorang itu dikatakan beretika apabila bertindak jujur, menunjukkan belas kasihan dan kesetiaan manakala perbuatan seperti menipu, mencuri dan membunuh dianggap perbuatan yang tidak beretika dan seterusnya menggambarkan sifat-sifat manusia kurang bertamadun

Menentukan jatuh bangunnya sesebuah peradaban

Kemajuan sesebuah negara itu banyak bergantung kepada sikap, mentaliti dan tingkah laku positif penduduknya yang sentiasa mengejar ilmu pengetahuan bagi melahirkan inovasi-inovasi yang berupaya membangunkan negara berkenaan.

03

Menghasilkan sumber manusia yang berkualiti

Sesebuah negara yang kurang hasil buminya berupaya untuk maju dengan adanya sumber manusia yang berkualiti dengan adanya budaya kerja yang beretika sebagaimana yang berlaku di negara Jepun. Ini menunjukkan bahawa etika dan peradaban yang baik itu adalah penting dalam memajukan negara.

PERADABAN

11/1

- Menurut Mahadi Abu Hassan & Khadijah Mohd Khambali (2013) pengertian peradaban sering kali disamakan dengan pengertian tamadun yang merujuk kepada pencapaian dan kemajuan sesebuah bangsa dan masyarakat meliputi aspek rohani dan jasmani.
- Antara sarjana Muslim terawal yang mengutarakan konsep peradaban atau tamadun ini ialah Abu Nasir al-Farabi melalui kitabnya al-Siyasah al-Madaniyyah yang memperkenalkan istilah al-Madaniyyah pada abad kesebelas Masihi.
- Istilah tersebut kemudiannya dipopularkan oleh sarjana Arab seperti Muhammad Farid Wajdi dan Syeikh Muhammad Abduh (M.A.]. Beg, 1980).

Istilah tamadun yang berasal daripada perkataan Arab, 'tamaddun' yang telah lama diterima pakai dalam perbendaharaan bahasa Melayu ini sebenarnya dipopularkan oleh Jurji Zaydan pada abad ke-19 Masihi. Menurut Naquib al-Attas (1992), istilah tamadun memberikan pengertian kehidupan insan bermasyarakat telah mencapai tahap kehalusan tata susila dan kebudayaan yang luhur.

Terminologi lain yang juga merujuk kepada pengertian peradaban ialah 'umran' dan 'alhadharah' yang diperkenalkan oleh Ibn Khaldun pada abad ke-14 Masihi. Kesemua istilah yang dibincangkan merujuk kepada satu tujuan yang sama, iaitu pembangunan kota, kehalusan tata susila dan kebudayaan serta kehidupan berteraskan akidah, syariah dan akhlak yang mulia.

Salah satu faktor yang mempengaruhi pembinaan dan kemajuan sesuatu peradaban ialah faktor agama.

PEMBINAAN PERADABAN

- Pembinaan peradaban harus bercirikan keseimbangan antara kemajuan material dengan ketinggian akhlak yang berpaksikan tauhid.
- Kebanyakan sarjana dan pemikir bersependapat bahawa faktor manusia merupakan unsur terpenting dalam memastikan kelangsungan sesebuah peradaban.
- Manusia sebagai makhluk sosial sepertimana yang diistilahkan oleh Ibn Khaldun, merupakan pelaku utama yang berperanan membentuk dan mencorak peradaban.
- Sebagai makhluk sosial, manusia tidak boleh hidup secara bersendirian, tetapi memerlukan individu lain untuk dilahirkan, diasuh, dididik dan dibesarkan.

Manusia juga memerlukan komuniti untuk membangunkan institusi sosial bagi tujuan memajukan diri. Interaksi dan kerjasama inilah yang akhirnya melahirkan sesebuah peradaban manusia.

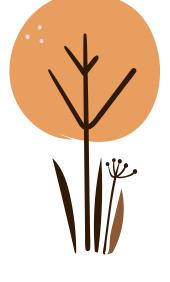
KONFLIK KESEPADUAN SOSIAL

- Konflik kesepaduan sosial berlaku apabila nilai bersama dalam kalangan mereka tidak dihayati dan dikongsi bersama.
- Semenjak terjadinya rusuhan etnik pada 13hb. Mei 1969, Malaysia telah menjadikan 'perpaduan nasional' sebagai matlamat akhir utama untuk dicapai, khususnya, melalui Dasar Ekonomi Baru (DEB) yang dilancar pada tahun 1971.
- Bagaimana pun, apabila DEB tamat pada tahun 1990, perpaduan yang diidamkan itu masih belum tercapai.

Pada 1991, rakyat Malaysia diperkenalkan pula oleh Tun Dr. Mahathir Mohamad, Perdana Menteri ketika itu dengan Wawasan 2020 yang berteraskan konsep Bangsa Malaysia, suatu bentuk perpaduan yang dijangkakan akan dicapai pada tahun 2020.

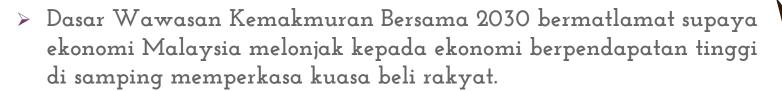
- Sehingga tahun 2009, tiada sebarang tanda-tanda jelas di mana perpaduan yang diharapkan itu akan dicapai.
- Maka diperkenalkan pula konsep 1Malaysia oleh Datuk Seri Najib Tun Razak untuk merangsang masyarakat Malaysia ke arah perpaduan.
- Biar pun perpaduan yang diimpikan masih belum tercapai dalam tempoh 42 tahun (1969-2011) lalu, namun kita telah mencapai sesuatu yang signifikan yang menjadikan Malaysia negara contoh kepada banyak negara di Asia, Afrika dan Amerika Latin.

Kemudiannya, Perdana Menteri Malaysia ke tujuh iaitu Tun Dr Mahathir Mohamad telah melancarkan pula Wawasan Kemakmuran Bersama 2030 (WKB 2030) di Pusat Konvensyen Kuala Lumpur pada 5hb September, 2019 bagi memberi suntikan baharu agar kesepaduan dapat dikukuhkan melalui perkongsian ekonomi yang adil.

> Ia merupakan hala tuju ekonomi negara bagi tempoh 10 tahun bermula 2021-2030 yang bertujuan merapatkan jurang pendapatan dan pembangunan antara kelas, kaum dan wilayah.

- WKB 2030 akan memacu pembangunan negara secara mampan seiring dengan pengagihan ekonomi yang adil, saksama dan inklusif buat semua rakyat Malaysia ketika negara berhadapan dengan ketidaktentuan ekonomi dunia akibat perang perdagangan yang sedang berlaku antara Amerika Syarikat dengan negara China.
- Ia menjadikan ekonomi Malaysia lebih berdaya tahan serta menyuburkan perpaduan dalam kalangan rakyat serta memantapkan kestabilan Malaysia sebagai sebuah negara demokratik.

DARI KESEPADUAN SOSIAL KE KESEPADUAN NASIONAL

- * Kesepaduan nasional dilihat sebagai satu proses dinamik apabila rakyat pelbagai kaum dan etnik dengan sosiobudaya, agama, adat resam, bahasa dan wilayah yang berbeza dapat hidup dalam suasana aman damai serta harmoni.
- Berdasarkan sejarah, ada beberapa isu perbalahan kaum yang agak besar dan rumit pernah berlaku dalam negara kita. Bagaimanapun, ia dapat ditangani dan tidak merebak ke tempat lain.
- * Kini, isu-isu sensitif melibatkan hubungan kaum kelihatannya semakin meningkat apabila berkembangnya media sosial yang menjadi media utama rakyat menyalurkan perasaan tidak puas hati terhadap orang lain.

- Penggunaan media sosial yang begitu terbuka telah mengakibatkan ada pihak yang menggunakan kesempatan ini untuk menimbulkan rasa kurang senang serta mencetuskan api perkauman.
- Masyarakat perlu bijak dalam menerima pakai segala maklumat yang diperolehi di internet agar tidak mudah terpengaruh dengan sentimen dan mainan segelintir pihak untuk menggugat keharmonian dan perpaduan yang sudah dibina sejak sekian lama.
- Perbezaan ideologi politik dalam kalangan rakyat sering mencetuskan perbalahan yang boleh membawa kepada konflik perkauman yang serius sekiranya ianya tidak ditangani secara bijak.
- Setiap pihak perlu mempunyai rasa tanggungjawab untuk memastikan kesepaduan ini dapat dikekalkan dan menjadi bertambah baik demi masa hadapan generasi yang akan datang.

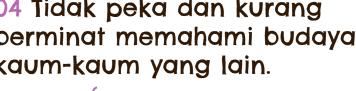
PUNCA KONFLIK KESEPADUAN SOSIAL DI MALAYSIA

01 Tidak menghayati dan mengamalkan prinsip Rukun Negara.

02 Perbezaan ideologi politik.

03 Kurangnya interaksi antara kaum disebabkan pemisahan yang berlaku dari segi penempatan tempat tinggal, persekolahan dan pekerjaan.

04 Tidak peka dan kurang berminat memahami budaya kaum-kaum yang lain.

05 Tidak mahu menggunakan Bahasa Kebangsaan sebagai bahasa utama untuk berkomunikasi dalam acara formal atau tidak formal.

06 Proses sosialisasi yang dialami sejak kecil dari ibu bapa, sekolah dan rakan sebaya telah menanamkan nilai-nilai negatif yang prejudis terhadap kaum lain.

PROSES KESEPADUAN SOSIAL

- ✓ Dalam kehidupan masyarakat Malaysia yang pelbagai, ahli masyarakatnya mencari jalan untuk mengurus dan menyusun perbezaanperbezaan yang sedia wujud dalam masyarakat.
- ✓ Perbezaan-perbezaan tersebut wujud dari aspek etnisiti, agama, bahasa, politik, kelas sosial, gender dan antara generasi.
- ✓ Perbezaan-perbezaan ini perlu diatasi dan disusun kerana masyarakat perlu mencapai keamanan dan kestabilan serta meneruskan kelangsungan hidup mereka.
- ✓ Keadaan yang wujud dan terus menerus dinikmati oleh sebilangan besar anggota masyarakat majmuk di dunia ialah 'kesepaduan' iaitu suatu fenomena sosial yang dipacu oleh idaman mendalam terhadap perpaduan yang seterusnya mempengaruhi anggota masyarakat tersebut untuk mengilhamkan berbagai-bagai ikhtiar dan kegiatan yang dianggap sebagai prasyarat mencapai perpaduan (Shamsul Amri Baharuddin. 2010, 2012).

- * Setiap ahli dalam masyarakat yang pelbagai bertanggungjawab secara bebas untuk bertindak dan berperilaku ke arah mencapai keamanan dan keharmonian demi survival diri, keluarga dan kelompok sosialnya.
- * Cara terbaik dalam menangani pergaduhan antara kaum ialah segera mencari jalan penyelesaian melalui perundingan agar terhasil persetujuan, kompromi dan tolak ansur.
- Walaupun kemungkinan konflik tidak dapat diselesaikan keseluruhannya namun konflik atas dasar perbezaan sosial antara kaum dapat diminimumkan.

- * Shamsul Amri (2012) telah membahagikan tahap-tahap hubungan etnik dalam sejarah Malaysia kepada:
- i. Era konflik (1945 1960).Ini berlaku selepas Perang Dunia ke-2.
- ii. Era Stabil tetapi Tegang (1961-1970)
- iii. Era Kesepaduan Sosial (1971-2011)
- Era kestabilan ekonomi dan kestabilan politik bagi mendukung kemakmuran (proses simbiosis) (sekarang)

KAEDAH PENYELESAIAN KONFLIK DI MALAYSIA

- Sejarah masyarakat Malaysia memperlihatkan bagaimana segala bentuk konflik, perbalahan, dan perbezaan boleh diselesaikan dengan cara melakukan kesatuan (alliance) dan inovasi sosial (innovation).
- Cara ini bagi membolehkan mereka yang terlibat dalam politik, dalam organisasi dan masyarakat sivil dapat membantu dalam mencari strategi-strategi tindak balas yang lebih baik bagi membolehkan penglibatan ahli masyarakat dalam memperbaiki, mencari kedudukan atau paksi yang betul (alignment) dan mengukuhkan hubungan antara satu sama lain berdasarkan rasa yang dikongsi bersama, minat yang sama atau pengalaman yang dikongsi bersama (bonding).
- Ini penting bagi menghasilkan konsensus, kompromi dan kebersamaan (convergence). Selain daripada itu dalam senario yang lebih luas, proses-proses akomodasi, akulturasi, asimilasi dan amalgamasi menyumbang kepada keseluruhan proses kesepaduan sosial dan seterusnya perpaduan nasional.

AKOMODASI

W

Akomodasi merupakan satu proses yang memerlukan kerjasama dua atau lebih pihak yang mempunyai matlamat yang berbeza untuk membentuk satu matlamat yang dapat memuaskan hati kedua-dua pihak tersebut.

Akomodasi juga dikenali sebagai situasi menang-menang apabila kedua-dua pihak yang bertentangan pendapat atau matlamat memperolehi faedah daripada satu matlamat baru yang telah dibina secara bersama dan kolektif.

Contohnya, di Malaysia, meskipun Bahasa Melayu diiktiraf sebagai bahasa kebangsaan, namun bahasa-bahasa lain masih boleh diguna pakai selagi ia tidak bertentangan dengan prinsip perlembagaan.

AKULTURASI

Akulturasi adalah proses penerimaan unsur budaya daripada satu kelompok masyarakat kepada satu kelompok yang lain.

Tahap penerimaan bergantung kepada sejauh mana kebudayaan asing tersebut mampu memberikan kelebihan dan manafaat kepada sesebuah kelompok itu.

Lazimnya budaya berunsur positif yang diterima dalam masyarakat. Budaya yang berunsur negatif biasanya ditolak terutama jika ia merosakkan kebudayaan asal masyarakat tersebut.

Walau bagaimanapun, masih terdapat segelintir kelompok masyarakat yang mungkin terpengaruh dengan unsur budaya negatif dari kebudayaan asing tadi.

Asimilasi merujuk kepada satu proses penggabungan kebudayaan masyarakat yang berbeza-beza untuk membentuk satu kebudayaan serta identiti masyarakat yang baru.

Asimilasi boleh mendatangkan dua jenis kesan yang berbeza. Pertama, kelompok masyarakat yang diasimilasikan berubah menjadi satu kelompok baru dengan menghilangkan budaya serta identiti asalnya. Kedua, kelompok yang diasimilasikan mengamalkan kebudayaan baru yang dicipta hasil daripada percantuman budaya antara kelompok dengan kebudayaan asalnya.

Proses asimilasi boleh berlaku/apabila golongan minoriti bersedia untuk menyerap budaya golongan majoriti dan golongan majoriti bersedia menerima golongan minoriti tersebut.

AMALGAMASI

Amalgamasi merupakan suatu tahap asimilasi yang paling tinggi. Ia merupakan suatu proses yang terjadi apabila budaya atau ras bercampur untuk membentuk jenis budaya dan ras yang baharu.

Proses perkahwinan campur antara etnik merupakan suatu contoh proses amalgamasi.

Melalui perkahwinan campur ini satu generasi baru atau budaya baru dilahirkan.

LANGKAH-LANGKAH BAGI MEWUJUDKAN KESEPADUAN SOSIAL ANTARA KAUM DI MALAYSIA

01

Menghapuskan prasangka negatif.

02

Mewujudkan suasana saling memahami.

03

Mewujudkan semangat perpaduan.

04

Mencari jalan menyelesaikan masalah yang membabitkan isu perkauman

05

Sentiasa mencari jalan mewujudkan kehidupan sejagat yang harmoni, aman dan sejahtera. 06

Menganjurkan program yang melibatkan semua kaum. 07

Melibatkan
badan-badan
agama dan sosial
untuk anjurkan
program-program
yang melibatkan
semua kaum.

KAEDAH PEMANTAPAN KESEPADUAN SOSIAL DI MALAYSIA

Menjadikan Rukun Negara sebagai teras budaya.

Mematuhi dan menghormati Perlembagaan Persekutuan.

Menggunakan Bahasa Kebangsaan sebagai bahasa pertuturan bersama.

CABARAN KE ARAH MENCAPAI KESEPADUAN NASIONAL

- ı. Perbezaan budaya di antara kumpulan2 etnik.
- 2. Perbezaan ideologi politik
- 3. Jurang ekonomi diantara etnik
- 4. Faktor geografi (dari segi penempatan penduduk)
- 5. Pengaruh media sosial
- 6. Sikap etnosentrik yang mengagung-agung etnik sendiri dan memandang rendah kepada etnik yang lain.
- 7. Sikap prasangka kepada etnik yang lain.

PENGHAYATAN NILAI

Masyarakat Malaysia perlu terus menyumbang kepada pembangunan tamadun bangsa Malaysia.

Menghormati set nilai yang mendasari masyarakat Malaysia dan masyarakat serantau seperti nilai hormat menghormati, menjalin keharmonian, menjaga maruah sesama kaum, mengiktiraf simbol dan ekspresi setiap ahli masyarakat.

Masyarakat perlu memahami bahawa sistem nilai yang wujud dalam masyarakat dapat menyumbang kepada tercapainya _____ kemajuan dan pembangunan ekonomi negara.

KESIMPULAN

Dalam usaha kita untuk menjadi sebuah negara bangsa, pelbagai strategi, pendekatan dan dasar telah dilaksanakan oleh kerajaan untuk menjadikan negara ini bukan sahaja makmur dan maju dalam semua bidang, tetapi juga mempunyai hubungan etnik yang harmoni dan bersatu padu, serta mencapai integrasi nasional di bawah sistem persekutuan.

Malaysia yang kita impikan ialah sebuah negara yang menyaksikan rakyat berbilang kaum, budaya dan agama dapat hidup dalam keadaan aman dan damai dengan rakyatnya yang memiliki kesatuan dan perpaduan yang utuh, sementara hubungan kerajaan negeri dengan kerajaan persekutuan berada dalam keadaan harmoni sesuai dengan tuntutan perlembagaan.

Perpaduan kaum dan integrasi nasional merupakan tunjang kestabilan sosiopolitik di negara ini yang dapat menjamin kemajuan dan keutuhan bangsa.

TERIMA KASIH!

